

25. Międzynarodowy Festiwal
Dziecięcych Zespołów Regionalnych
ŚWIĘTO DZIECI GÓR

ZESPOŁY ZAGRANICZNE

BALLET FOLKLORICO INFANTIL COAHUILA (Saltillo, Meksyk)

Leżący w Ameryce Środkowej Meksyk jest krajem o bardzo wyrazistej i bogatej kulturze, którą można z łatwością rozpoznać dzięki takim ikonicznym symbolom jak mariachi, tequila czy tacos. Jest tak, ponieważ Meksykanie są z natury radosni, uwielbiają zabawę i nigdy nie przepuszczą szansy na dobre jedzenie i picie przy akompaniamencie muzyki i tańca. Tuż przy południowej granicy Stanów Zjednoczonych leży meksykański stan Coahuila. W jego stolicy Saltillo w 1983 roku przy Szkole Podstawowej im. Józefy Ortiz de Domínguez powołano do życia Ballet Folklórico Infantil Coahuila. Motywacją przyświecającą założycielom było reprezentowanie instytucji podczas publicznych i prywatnych wydarzeń o randze regionalnej, krajowej i międzynarodowej.

Festiwalowa publiczność będzie miała okazję zobaczyć *danza de Concheros* (jedną z najważniejszych form wyrażania meksykańskiej religijności, z wykorzystaniem takich symboli jak obraz Matki Bożej z Guadalupe, trójkolorowa flaga państwowa, pierzasty wąż Quetzalcoatl oraz Jakub Większy Apostoł), *sones del estado de Nayarit* (wiązaną tańców ze stanu Nayarit z typowymi, ekstrawaganckimi i trzepoczącymi 'faldeos' oraz zręcznością tancerzy władających maczetami), tańce ze stanu Michoacán (*las Iguiris* – taniec kobiecy, *danza de los Viejitos* – taniec staruszków, a także *danza del pescado* – taniec ryb), tańce ze stanu Jalisco ukazujące najbardziej typowe dla meksykańskiego folkloru brzmienia. To właśnie w tym stanie leży Santiago de Tequila, miasto, w którym narodził się rozslawiony na całym świecie napój. Jest to także kraina zespołów *mariachi*, *charros* (meksykańskich kowbojów) oraz meksykańskiego tańca narodowego – *jarabe tapatío*.

Kierownikiem i choreografem zespołu jest Nemesio López Saucedo, a kapeli przewodzi Carlos Ivan Aguilera. Widownia usłyszy dźwięki trąbki, skrzypiec, *guitarronu* (akustycznej gitary basowej), *vihueli* (gitary o wysokim stroju), gitary oraz *huéhuétl* (pionowego, rurowego bębna azteckiego pochodzenia).

BOJMIJA

(Gevgelija, Macedonia)

Po śmierci Aleksandra Wielkiego terytorium historycznej Macedonii znalazło się pod panowaniem rzymskim, a pod koniec V wieku n.e. weszło w skład Cesarstwa Bizantyńskiego. W tym samym czasie rozpoczął się napływ Słowian – na ziemi masowo przybywali Serbowie, Bułgarzy, a także Albańczycy. Wiek XIV przyniósł początek władztwa Osmanów, którym udało się zaprowadzić względny pokój i stabilizację, jak również znaczną autonomię religijną i administracyjną. Taki stan nie trwał jednak długo, ponieważ kolejne wieki zostały naznaczone poważnymi dziejowymi perturbacjami, które ostatecznie doprowadziły do powstania kulturowej mozaiki ułożonej z wpływów greckich, tureckich, słowiańskich, a nawet rzymskich.

Zespół „Bojmija” powstał w 2004 roku w mieście Gevgelija położonym na zachodnim brzegu Wardaru, niedaleko granicy z Grecją. Liczy stu dwudziestu aktywnych członków w wieku 10-25 lat, którzy w czterech sekcjach uczą się tradycyjnych pieśni, tańców i muzyki, głównie z południowej części Macedonii, zwanej 'Bojmia'. Na Festiwalu zespół zaprezentuje następujące tańce: *dracevka* (sceniczna adaptacja tradycyjnego, radosnego i dynamicznego tańca mieszanego z regionu Skopje), *maleshevka* (taniec zalotny z regionu Maleszewo, wraz z piosenką „Jano tenka Maleshevko”), *kopachija* (taniec z regionu Kiczewo, wraz z piosenką „Angelino momo”), *kopacka* (taniec męski ze wschodniej Macedonii – trzymający się nawzajem za pasy tancerze wykonują szybkie i precyzyjne kroki z wykopami do przodu tuż przy ziemi).

Kierownikiem zespołu i kapeli jest Igor Ilievski; Nikola Miovski i Dimitar Delev pełnią role choreografów. Kapela będzie przygrywała na akordeonach, bębnie, klawnie i flecie.

FORGATÓS TÁNCEGYÜTTES (Makó, Węgry)

Miasto Makó leży w południowo-wschodnich Węgrzech, na prawym brzegu rzeki Maruszy, dziesięć kilometrów od granicy z Rumunią. Wchodzi w skład komitatu Csongrád. Otaczająca go Wielka Południowa Równina jest płaskim terenem o dużym nasłonecznieniu i znacznej liczbie gorących dni w ciągu roku, dzięki czemu spośród wszystkich węgierskich ziem to tutaj w najwyższym stopniu rozwinęło się rolnictwo. Do najsłynniejszych płodów rolnych tego regionu należy papryka uprawiana w okolicach Segedynu, a także czosnek i cebula właśnie z miasta Makó, przez co zasłużyło sobie ono na miano 'stolicy cebuli'. Główną atrakcją turystyczną są gorące źródła oraz kompleks basenów termalnych Hagymatikum, zaprojektowany przez znanego na całym świecie architekta Imre Makovecza.

Zespół tańca ludowego „Forgatós Táncgyűttes” został założony w 2007 roku z myślą o dokumentowaniu, ochronie i przekazywaniu następnym pokoleniom kultury ludowej Kotliny Panońskiej. Członkowie poznają różne formy języka tanecznego oraz doskonałą umiejętności improwizacyjne, co w znaczny sposób przyczynia się do autentyczności prezentowanego przez nich folkloru. Ponadto zespół stara się uwzględniać ludowy taniec i muzykę różnych mniejszości etnicznych zamieszkujących Węgry, a także dbać o autentyczny strój i obuwie odzwierciedlające tradycyjny wygląd. Na Festiwalu „Forgatós Táncgyűttes” zaprezentuje program zatytułowany „Bo w nas dusza dźwięczy”, składający się z tańców nie tylko z regionu pochodzenia zespołu – Wielkiej Południowej Równiny – lecz również z innych komitatów, np. Szabolcs-Szatmár, Bács-Kiskun, Győr-Moson-Sopron, a także tańce Czangów z Mołdawii Rumuńskiej.

Kierownikiem i choreografem zespołu jest László Doktor, a kapeli 'Flaska Banda' z Debreczyna przygrywającej na skrzypcach, kontrabasie, altówce i cymbałach przewodzi Gelencsér.

HACETTEPE UNIVERSITY CHILDREN AND YOUTH FOLK DANCE GROUP (Ankara, Turcja)

Stolica Turcji, Ankara, leży w Środkowej Anatolii, która z kolei usytuowana jest w samym centrum historycznej Anatolii stanowiącej najdalej na zachód wysuniętą część Azji, a zarazem większość obszaru dzisiejszej Turcji. Będąc krainą o pokaźnym dziedzictwie historycznym, Anatolia oferuje prawdziwe bogactwo zabytków świadczących o ogromnej liczbie grup etnicznych, które poprzez wieki przewijały się przez te terytoria znane również jako Azja Mniejsza. Zawitali tu, między innymi, Hetyci, Scytowie, Asyryjczycy, Persowie, Mongołowie, Grecy i Rzymianie. Wskutek podziału Cesarstwa Rzymskiego, Anatolia znalazła się w granicach Cesarstwa Bizantyńskiego i była jednym z pierwszych rejonów, w których rozprzestrzeniło się chrześcijaństwo. W XV wieku półwysep ten zaczął być powoli wchłaniany przez Imperium Osmańskie. Proces aneksji został zakończony sto lat później.

Dziecięco-młodzieżowy zespół folklorystyczny przy Uniwersytecie Hacettepe został założony w 1996 roku, a obecnie liczy dwustu tancerzy w wieku 10-20 lat. Swoją misję ambasadora tureckiej kultury realizuje poprzez popularyzację tradycji tanecznych i muzycznych wywodzących się z różnych części kraju. Zespół bardzo intensywnie podróżuje, biorąc udział w wielu zagranicznych festiwalach.

Festiwalowa publiczność będzie miała okazję zobaczyć tańce z basenu Morza Czarnego, regionu miasta Silifke, Wschodniej Anatolii, a także tańce ankarskich Sejmenów (stanowiących formację wchodzącą w skład seldżuckiego wojska i znanych ze swoich oryginalnych mundurów i uzbrojenia) oraz tańce Zejbeków (nieregularnych jednostek milicji i partyzantki).

Kierownikiem zespołu jest Murat Ozkan, który pełni również rolę choreografa obok Bahar Ozkan. Kapela będzie grała na następujących instrumentach: *baglama* (najbardziej popularny instrument strunowy w Turcji), *zurna* (instrument dęty drewniany wydający głośny, przenikliwy dźwięk o wysokim tonie), *kaval* (pasterski instrument dęty), *davul* (bęben), *tef* (instrument perkusyjny), *darbuka* (bęben w kształcie kielicha), *bendir* (instrument przypominający tamburyn, ale bez brzękadeł).

NUPUR SAJ SCHOOL OF PERFORMING ARTS (Navsari, Indie)

Zespół z Indii reprezentuje Szkołę Sztuk Performatywnych Nupur Saj, która została założona w 1993 roku w mieście Navsari w stanie Gudźarat, w zachodnich Indiach. Celem przyświecającym założycielom było objęcie badaniami lokalnych tradycji tanecznych, a także nauczanie Bharatanatjam – głównego stylu klasycznego tańca hinduskiego, który zrodził się w Tamilnadu, stanie położonym na samym południu kraju, przez co źródłowo związany jest z kulturą tamilską. Zgodnie z tradycją, Bharatanatjam był tańcem solowym wykonywanym przez dewadasi, czyli kapłanki-tancerki zamieszkałe w świątyniach. Sama nazwa tej formy tańca oddaje jego głęboką złożoność (Bha – uczucia, emocje, ra – rama melodyczna, ta – rytm, natyam – taniec). Jest on sztuką uświęcania ciała, przez którą jestestwo tancerki rozplywa się w rytmie i muzyce, a ona sama przemienia się w instrument doświadczający i wyrażający ducha. Poza kontekstem świątynnym, na scenie ten rodzaj tańca pojawił się dopiero w XX wieku.

Na Festiwalu zespół zaprezentuje również szereg innych tańców, takich jak *garba* (wykonywany podczas jesienno, hinduistycznego święta 'Nawaratri'), *padhar* (typowy dla społeczności wiejskiej zamieszkującej okolice jeziora Nal Sarovar), *raas* (żywiolowy taniec z kijami będący przedstawieniem walki między boginią Durga a demonem Mahiszasura), *tippani* (taniec robotników z kijami, którzy ubijają wapno na klepisku domostwa), *bhangra* (taniec za stanu Pendżab, pierwotnie wykonywany w czasie żniw), *giddha* (kobięcy odpowiednik tańca bhangra), *ghoomar* (radżastański taniec kobiet w wirujących szatach), *kalbelia* (taniec kobiet zajmujących się łapaniem węży oraz handlem węzowym jadem).

Kierownikiem i choreografem zespołu jest Nehaben Rajeshkumar Patel. Kapela pod kierownictwem Rajeshkumara Suryakanta Patela będzie grać na *khanjri* (tamburynie), *manjira* (talerzach wydających przenikliwe dźwięki), *taalam* (talerzach wydających przenikliwe dźwięki), *dhol* (dwustronnym bębnie), *ghungroo* (bransoletce z metalowymi dzwoneczkami zakładanej na nogę wokół kostki).

KYTALYK

(Maya, Jakucja/Rosja)

Początki Jakucji, syberyjskiej republiki wchodzącej w skład Federacji Rosyjskiej, wiążą się z Ewenkami, koczowniczymi ludami zajmującymi się hodowlą reniferów, którzy zamieszkiwali tereny położone w dorzeczu Leny. Z czasem dołączyły do nich turkijskojęzyczne plemiona pasterskie przybywające z rzeki Angary i jeziora Bajkał. Proces mieszania się z ludnością autochtoniczną stał się podstawą etnogenezy dzisiejszych Jakutów. W XVII wieku Rosjanie zaanektowali te ziemie i przystąpili do chrystianizacji ich mieszkańców. Nie zdołali jednak zatrzeć jakuckiej tożsamości kulturowej i etnicznej opartej, między innymi, na tradycyjnych wierzeniach szamańskich. Jakutom udało się zachować swoje dziedzictwo poprzez różnorodne działania podejmowane w sferze folkloru przepełnionego magicznymi zaklęciami i wprawiającymi w trans, rytmicznymi tańcami. Co więcej, jakucka bliskość ze światem przyrodzonym oraz fauną i florą tundry nie ustąpiła w obliczu wdzierającej się współczesnej cywilizacji.

Zespół regionalny „Kytalyk” powstał w wiosce Maya w 1979 roku w celu prezentacji duchowego piękna Jakutów i promocji tradycji Republiki Sacha (Jakucji). Na Festiwalu zespół przedstawi następujące tańce: *yakutskie uzory*, *deti alaasa*, *dierenkay* (taniec radości o świcie), *zhavoronki* (skowronki witające wiosnę), *tanets oleny* (taniec renifera), *dykhanie severa* (tchnienie północy), *perviy sneg* (pierwszy śnieg), a także wiązanekę pieśni, melodii i utworów instrumentalnych.

Kierownikiem, instruktorem i choreografem zespołu jest Grigorieva Aytalina. Kapela będzie grała na *khomusie* (drumli), *tantsyrze* (instrumencie strunowym podobnym do rosyjskiej domry), *kylysakhu* (instrumencie strunowym) i *bayanie* (akordeonie).

SMP NEGERI 115 (Dżakarta, Indonezja)

Indonezja to kraj rozległych obszarów rozciągających się w Azji Południowo-Wschodniej i Oceanii, obejmujący ponad siedemnaście tysięcy wysp rozrzuconych między Oceanem Indyjskim i Spokojnym. To największe na świecie państwo wyspiarskie jest zamieszkałe przez około trzysta grup etnicznych posługujących się ponad siedmiuset lokalnymi językami i będących wyznawcami rozmaitych religii. W stolicy Dżakarcie, leżącej na wyspie Jawa, w dzielnicy Tebet w 1994 roku powstał zespół taneczny przy szkole średniej SMP Negeri 115. Chociaż z założenia była to jedynie grupa młodych amatorów pragnących popularyzować muzykę, taniec i kulturę swojego kraju, od samego początku uczestniczyli oni w szeregu krajowych i międzynarodowych festiwalach, m.in. w Singapurze, Malezji, Brunei, Indiach, Chinach, Turcji, Stanach Zjednoczonych, Maroku i na Tajwanie. Zespół prezentuje różnorodność tańców i strojów typowych dla poszczególnych regionów Indonezji. Festiwalowa publiczność będzie miała okazję ujrzeć następujące tańce: *greget jawara* (typowy dla mieszkańców Jawy Zachodniej, tradycyjnie określanych mianem Batawian), *saman* (pierwotnie wykonywany przez plemię Gayo w regionie Aceh, leżącym w najdalej na północ wysuniętym zakątku Sumatry; dzisiaj jest jednym z najbardziej popularnych tańców, charakteryzującym się szybkim rytmem i harmonią między tancerzami, a także uznanym oficjalnie przez UNESCO za 'Arcydzieło ustnego i niematerialnego dziedzictwa ludzkości'), *yapong* (powitalny taniec radości z Jawy Środkowej), *enggang* (taniec plemienia Dajaków z Borneo Wschodniego, związany z ptakiem dzioborożcem), *balian* (szamański taniec z Borneo Zachodniego).

Kierownikiem, instruktorem i choreografem zespołu jest Ayu Wiranti. Towarzyszący zespołowi muzycy będą grali na *saronie*, *kenongu* (instrumentach perkusyjnych strojonych), *tamburze* (bębnie), *suilingu* (flecie bambusowym), *tamborinie* (tamburynie), *gendangu* (bębnie dwumembranowym).

